

Cu CRISTIAN PEPINO despre UNIMA - România, astăzi

Uniunea Mondială a Marionetiștilor (UNIMA) a fost înființată în 1929 de către un grup de reprezentanți ai artiștilor de gen din șapte țări (Cehia, Rusia, Franța, Italia, Spania, Croația și România) cu scopul de a facilita, dincolo de diferențele de opinii, credințe, cultură existente între membrii organizației, oportunitatea unor relații, a unor întâlniri, stimularea evoluției artistice, de a oferi creatorilor din acest domeniu șansa de a se cunoaște nemijlocit între ei, în cadrul unor congrese, festivaluri mondiale, prin publicații și alte schimburi culturale. Departe de a fi un centru care dictează o „politică”, UNIMA este o organizație în care importante sunt inițiativele individuale menite să întrețină și să genereze o stare de spirit creatoare și novatoare. Astăzi UNIMA, una dintre cele mai vechi și mai cuprinzătoare organizații din sfera artelor, numără 88 de țări membre, fiind condusă de un Consiliu ai cărui membri sunt aleși democratic, dar procentual în funcție de numărul artiștilor păpușari și al teatrelor de gen din țările membre (România, având peste 200 de artiști păpușari, are dreptul la patru consilieri). La Congresul de la Magdeburg, în fruntea UNIMA, în calitate de președinte, a fost aleasă doamna Margareta Niculescu, personalitate marcantă, viu apreciată pe plan internațional, creatoarea Institutului mondial al marionetei de la Charleville-Mézières, după ce s-a afirmat ca artist păpușar cu activitate prodigioasă în animația românească. În țara noastră, Centrul național UNIMA îl are drept președinte pe remarcabilul regizor Cristian Pepino.. Domniei-sale i-am adresat câteva întrebări legate de activitatea la zi și proiectele organizației.

– *Se poate vorbi, domnule Cristian Pepino, acum la începutul lui 2003, de niște vectori relevanți pentru activitatea UNIMA-România ?*

– Caracteristic pentru viața organizației noastre din ultima vreme este impunerea unor inițiative venite din partea secretarului general al UNIMA-România, Călin Mocanu, directorul Teatrului „Tândărică”, acela care și-a și asumat, de altfel, coordonarea respectivelor acțiuni, bucurându-se de sprijinul unei întregi echipe constituite din teatrologi și artiști ai genului. Și nu pot să nu încep cu instituirea, în urmă cu trei ani, a *Premiului de Excelență în animația românească*, premiu merit să omagieze pe cei mai de seamă creatori din domeniul teatrului de păpuși și marionete. Deja superba statueta-trofeu, creație a valorosului sculptor Dinu Carcalețeanu, constructor de păpuși și marionete, a fost înmănată în semn de aleasă prețuire doamnelor Dorina Tănăsescu, fondatoarea Teatrului de marionete la București, interpretă de neuitat a numeroase roluri în spectacole de referință ale Teatrului „Tândărică”, pedagog plin de har și dăruire la UNATC, și Aneta Forna-Christu, păpușar de frunte la teatrul din Constanța, ambasador prețios al acestui teatru peste hotare, remarcabilă în tehnica mânăirii *wayang* sau în interpretarea vocală. Deja, pentru a treia ediție, *Premiul de excelență* a fost conferit altui artist păpușar de excepție – regizoarea de teatru de păpuși Kovács Ildiko, membru de onoare al organizației mondiale UNIMA, la propunerea Centrului Național UNIMA-România și cu aprobarea Congresului Mondial UNIMA din 1992. Înmânarea trofeului în context festiv va avea loc nu peste multă vreme la Târgu Mureș. Este nu numai o bucurie a noastră, dar și o mândrie că putem să aducem aceste însemne de aleasă prețuire spre a încununa cariere strălucite în animație. Consider că noi, ca organizație de gen, avem chiar datoria de a ne pune în lumină contribuțiile valoroase din domeniu, acum când primim gesturi de recunoaștere a rolului important al animației românești din partea autorităților statului.

– *Există la nivelul organizației preocupări concrete vizând impulsivitatea, dinamizarea activității artistice propriu-zise, stimularea inițiativei creatoare ?*

– În cadrul Teatrului „Tândărică”, din inițiativa directorului acestuia, există un proiect pentru un **studio experimental de teatru de animație**, unde se vor putea

realiza spectacole destinate adulților. Precum se știe, sunt reprezentații foarte gustate de mulți spectatori, dar includerea lor în repertoriul „curent” poate da naștere la unele confuzii, cel puțin în rândul marelui public. A existat la noi, dacă vă amintiți, o memorabilă tradiție în această direcție, exigențele sunt acum, însă, la nivelul evoluției gustului artistic. Studioul va fi inaugurat cu spectacolul *Faust*, creație a doi valoroși artiști – Gabriel Apostol și Ionuț Brancu, și el va fi deschis deopotrivă studenților de la UNATC și tuturor creatorilor din țară.

– *Teatrele de păpuși sunt la distanțe apreciabile, festivalurile de gen, mai puține decât în alte zone ale artei spectacolului; cum contribuie UNIMA la „apropierea” marionetistilor ?*

– Dintre numeroasele proiecte în derulare, se detașează editarea unei **publicații anuale** destinată informării publicului de specialitate mondial, ca și **site-ul internet UNIMA-România**, realizat de Alina Mang și Gabriel Apostol. **Site-ul**, în curs de actualizare, prezintă activitatea teatrelor de păpuși din țara noastră, principalii creatori din domeniu. Dintre obiectivele pe care urmează să le realizăm într-un viitor apropiat, ar mai fi de menționat realizarea unei **monografii dedicată teatrului de păpuși românesc de după 1970** care să completeze la zi monografia apărută în 1969. Pentru realizarea acestei lucrări vom apela mai ales la critici și teatrologi care cunosc foarte bine perioada respectivă, și mă gândesc la Mihai Crișan, Valeria Ducea, Sanda Diaconescu, dar sper să ni se alătore și alți specialiști. Firește că ne vom baza și pe cercetarea care s-a efectuat pentru *Dictionarul teatrelor de păpuși, marionete si animație din România*, lucrare elaborată în cadrul Centrului de Studii și Cercetări în domeniul artei teatrului de animație de la UNATC, cu sprijinul a numeroși membri UNIMA, din teatrele din țară și cadre didactice. Este o monografie pe care dorim să o însoțim de un CD-ROM sau DVD. Marea necunoscută încă – dacă vom obține finanțarea necesară proiectului.

– *Ce ne puteți spune despre participarea creatorilor noștri din domeniul animației la întâlniri de anvergură la nivel internațional ?*

– Nu putem să uităm, firește, că Bucureștiul, prin acele festivaluri internaționale organizate de Teatrul „Tândărică”, a fost o veritabilă „capitală” mondială a păpușarilor. Se dorește organizarea unei alte acțiuni de asemenea amploare și ar fi în interesul culturii, al numelui bun pe care trebuie să-l aibă țara noastră în lume, să se poată obține banii necesari unui festival internațional al animației în România. E o modalitate de a ne face cunoscuți. Și acum sunt oameni care au participat la festivalurile internaționale de teatru de păpuși de la București, în 1957 sau 1963, oameni aflați în poziția de a difuza opinii, oameni cu autoritate în plan cultural, care evocă felul cum au fost organizate acele festivaluri, faptele artistice valoroase văzute atunci, și din România, și din alte părți. Spre a mă referi însă la lucruri mai puțin aflate sub zodia incertitudinii, pot să vă spun că o acțiune importantă, inițiată de secretarul general al organizației mondiale UNIMA, dl. Miguel Arreche, va fi prezentarea la Festivalul Mondial de anul acesta de la Tolosa – Spania, a unui număr de cinci sau chiar șase trupe românești de gen și a unei expoziții dedicate scenografiei românești de teatru de păpuși. Sperăm că vom obține finanțarea necesară din partea forurilor competente, dat fiind că o participare atât de amplă a creației românești de animație nu a mai avut loc pe plan mondial din 1990, de la acea extraordinară primire la Charleville-Mézières, în Franța, unde au evoluat cinci trupe românești și am organizat, alături de doamna Mihaela Tonitza-lordache, și o bogată expoziție de scenografie românească de teatru de păpuși. Moment care a contribuit, incontestabil, la sporirea prestigiului și recunoașterii internaționale a valorii creației românești din sfera animației.